

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

23. prosince 2015*

„DPH — Uskutečnění zdanitelného plnění a vznik daňové povinnosti — Letecká doprava — Koupená, ale nevyužitá letenka — Poskytování přepravní služby — Vystavení letenky — Okamžik odvedení daně“

Ve spojených věcech C-250/14 a C-289/14,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podané rozhodnutími Conseil d'État (Státní rada, Francie) ze dne 21. května 2014, došlými Soudnímu dvoru dne 26. května 2014 a 12. června 2014, v řízeních

Air France-KLM, dříve Air France (C-250/14),

Hop!-Brit Air SAS, dříve Brit Air (C-289/14)

proti

Ministère des Finances et des Comptes publics,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci předsedy prvního senátu, F. Biltgen, A. Borg Barthet (zpravodaj), E. Levits a S. Rodin, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Air France-KLM a Hop!-Brit Air SAS A. Beetschen, avocate,
- za francouzskou vládu D. Colasem a J.-S. Pilczerem, jakož i S. Ghiandoni, jako zmocněnci,
- za Irsko E. Creedon a J. Quaney, jakož i A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Keirse, BL,
- za řeckou vládu K. Nasopoulou a S. Lekkou, jako zmocněnkyněmi,
- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a R. Campos Lairesem, jakož i A. Cunha, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: francouzština.

— za Evropskou komisi C. Soulay a L. Lozano Palacios, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu čl. 2 bodu 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23), ve znění směrnice Rady 1999/59/ES ze dne 17. června 1999 (Úř. věst. L 162, s. 63; Zvl. vyd. 09/01, s. 324, dále jen „šestá směrnice“), poté směrnice Rady 2001/115/ES ze dne 20. prosince 2001 (Úř. věst. L 15, s. 24; Zvl. vyd. 09/01, s. 352, dále jen „pozměněná šestá směrnice“).
- 2 Tyto žádosti byly podány v rámci sporu mezi společnostmi Air France-KLM, dříve Air France, a Ministère des Finances et des Comptes Publics (ministerstvo financí a rozpočtu) a sporu mezi společnostmi Hop!-Brit Air SAS, dříve Brit Air, a uvedeným ministerstvem ve věci povinnosti k dani z přidané hodnoty (DPH) z nevyužitých letenek a částky uhrazené leteckou přepravní společností jinému podniku téže povahy jako protiplnění za prodej nevyužitých letenek.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 2 bod 1 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice stanovil:

„Předmětem daně z přidané hodnoty je:

1. dodání zboží nebo poskytování služeb za protiplnění uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková.“

- 4 Článek 10 šesté směrnice stanovil:

„1.

a) „Uskutečněním zdanitelného plnění“ se rozumí situace, při níž se naplňují právní podmínky pro vznik daňové povinnosti.

b) „Daňovou povinností“ se rozumí povinnost odvést daň, jejíž splnění mohou finanční orgány k určitému dni na základě zákona požadovat od daňového dlužníka bez ohledu na skutečnost, že úhrada daně může být odložena.

2. Zdanitelné plnění se uskuteční a daňová povinnost vzniká dodáním zboží nebo poskytnutím služby.
[...]

Má-li však být platba provedena na účet ještě před dodáním zboží nebo poskytnutím služby, vzniká daňová povinnost z přijaté částky převzetím platby.

Odchylně od výše uvedených ustanovení mohou členské státy stanovit, že v případě určitých plnění a některých kategorií osob povinných k dani vznikne daňová povinnost:

- nejpozději vystavením faktury nebo dokladu sloužícího jako faktura,
- nejpozději přijetím platby ceny,
- není-li vystavena faktura nebo doklad sloužící jako faktura, nebo je-li vystavena pozdě, v určité době ode dne uskutečnění zdanitelného plnění.

[...]“

- 5 V článku 10 odst. 2 třetím pododstavci první a třetí odrážce pozměněné směrnice se již neuvádí doklad sloužící jako faktura. Toto ustanovení již tedy zmiňuje pouze vystavení faktury.
- 6 Článek 11 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice týkající se základu daně stanovil:

„A. V tuzemsku

1. Základem daně je:

- a) při dodání zboží a poskytování služeb jiných než těch, které jsou uvedeny dále v písm. b), c) a d), vše, co představuje protiplnění, které dodavatel nebo poskytovatel získal nebo má získat od kupujícího, zákazníka nebo třetí strany za takové dodání zboží nebo poskytnutí služby včetně dotací přímo vázaných na cenu takového dodání zboží nebo poskytnutí služby;

[...]“

Francouzské právo

- 7 Článek 256 bod I obecného daňového zákoníku (code général des impôts, dále jen „CGI“) stanoví:

„Předmětem daně z přidané hodnoty je dodání zboží nebo poskytování služeb za úplatu uskutečněné osobou povinnou k dani, která jedná jako taková.“

- 8 Článek 269 CGI stanoví:

„1. Zdanitelné plnění se uskuteční:

- a) dodáním zboží, pořízením zboží uvnitř Společenství nebo poskytnutím služby;

[...]

2. Daňová povinnost vzniká:

[...]

- c) při poskytování služeb okamžikem přijetí zálohy, platby, odměny.“

Spory v původních řízeních a předběžné otázky

Věc C-250/14

- 9 Air France-KLM, která se v roce 2004 stala právní nástupkyní Air France, je leteckou společností usazenou ve Francii. V rámci této činnosti Air France-KLM realizuje služby letecké přepravy cestujících na francouzském území. Vzhledem k tomu, že tyto vnitrostátní lety jsou předmětem DPH, jsou letenky na ně prodávány za ceny zahrnující tuto daň.
- 10 Od roku 1999 Air France neuhradila do státního rozpočtu DPH vybranou z ceny prodeje vystavených letenek, které cestující jejich vnitrostátních letů nevyužili. Jedná se o letenky, které nebylo možné vyměnit a které propadly, jelikož cestující se nedostavili k nástupu, jakož i o letenky, které bylo možné vyměnit a které propadly, neboť nebyly využity během doby jejich platnosti.
- 11 Po provedení kontroly účetnictví měla daňová správa za to, že částky odpovídající těmto „vystaveným a nevyužitým letenkám“ měly být předmětem DPH se sníženou sazbou 5,5 %, která se vztahuje na služby letecké přepravy cestujících poskytované v tuzemsku. Společnosti Air France-KLM proto zaslala opravné výměry DPH za období od 1. dubna 2000 do 31. března 2003 na částku 4 066 607 eur zvýšenou o úroky z prodlení ve výši 1 226 584 eur.
- 12 Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (správní soud v Cergy-Pontoise) zamítl návrh společnosti Air France-KLM na zrušení těchto opravných výměrů DPH rozsudkem ze dne 9. června 2011. Cour administrative d'appel de Versailles (odvolací soud ve Versailles) potvrdil tento rozsudek rozsudkem ze dne 13. listopadu 2012 a měl za to, že podle ustanovení článků 256 a 269 CGI ve spojení s článkem 1234 občanského zákoníku měla být na částky, které si společnost ponechala poté, co se přepravní služba nakonec neuskutečnila, uplatněna DPH. Air France-KLM podala proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek.
- 13 Conseil d'État (Státní rada), která má pochybnosti o tom, zda nevyužitá letenka podléhá DPH, se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
  - „1) Musí být ustanovení čl. 2 bodu 1 a čl. 10 odst. 2 [šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice] vykládána v tom smyslu, že vystavení letenky lze pokládat za uskutečnění přepravní služby a že částky, které si letecká společnost ponechá, jestliže letenku její majitel nevyužil a letenka propadla, podléhají DPH?
  - 2) V tomto případě musí být vybraná daň odvedena do státního rozpočtu již v okamžiku uhrazení ceny, i když je možné, že se cesta neuskuteční z důvodů na straně zákazníka?“

Věc C-289/14

- 14 Z předkládacího rozhodnutí ve věci C-289/14 vyplývá, že Brit Air, jejíž právní nástupkyní se stala Hop!-Brit Air SAS, poskytovala služby letecké přepravy cestujících v rámci smlouvy o franšíze uzavřené se společností Air France-KLM. Posledně uvedená společnost byla pověřena prodejem a správou letenek na linky provozované společností Brit Air v rámci franšízy.
- 15 Společnost Air France-KLM přijímala platby ceny letenek a poté ji za každého přepraveného zákazníka převáděla společnosti Brit Air. Za letenky, které byly prodány, ale nebyly využity z důvodu, že cestující se nedostavil k nástupu na palubu nebo že platnost letenky uplynula, hradila společnost Air France společnosti Brit Air roční paušální náhradu vypočítanou jako procentní podíl (2 %) ročního obrátu (včetně DPH) realizovaného na linkách provozovaných formou franšízy. Brit Air neuplatnila na tuto částku DPH.

- 16 Poté, co byla provedena kontrola účetnictví společnosti Brit Air, daňové orgány jí zaslaly za období od 1. dubna 2000 do 31. srpna 2005 opravné výměry DPH týkající se částek obdržených od společnosti Air France za nevyužité letenky.
- 17 Tribunal administratif de Montreuil (správní soud v Montreuil) zamítl návrh společnosti Brit Air na zrušení těchto opravných výměrů DPH rozsudkem ze dne 24. června 2010. Společnost Brit Air podala proti tomuto rozsudku odvolání ke Cour administrative d'appel de Versailles (odvolací soud ve Versailles). Vzhledem k tomu, že rozsudek Cour administrative d'appel de Versailles ze dne 13. listopadu 2012 potvrdil napadený rozsudek, společnost Brit Air podala kasační stížnost ke Conseil d'État (Státní rada).
- 18 Conseil d'État, která má pochybnosti o tom, zda částky uhrazené leteckou společností jinému podniku stejné povahy za prodej nevyužitých letenek podléhají DPH, se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být ustanovení čl. 2 bodu 1 a čl. 10 odst. 2 [šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice] vykládána v tom smyslu, že paušální částka vypočítána jako procentní podíl ročního obratu realizovaného na linkách provozovaných formou franšízy, hrazená leteckou společností, která vystavovala na účet jiné společnosti letenky, které následně propadly, je náhradou škody nepodléhající DPH, která byla uhrazena posledně uvedené společnosti z důvodu škody utrpěné v důsledku zbytečné mobilizace jejích dopravních prostředků, nebo částkou odpovídající příjmům za vystavené a propadlé letenky?
- 2) Pokud by měla být tato částka považována za cenu za vystavené a propadlé letenky, musí být tato ustanovení vykládána v tom smyslu, že vystavení letenky lze pokládat za uskutečnění přepravní služby a že částky, které si letecká společnost ponechá, jestliže letenku její majitel nevyužil a letenka propadla, podléhají DPH?
- 3) V tomto případě musí společnost Air France nebo společnost Brit Air odvést vybranou daň do státního rozpočtu již v okamžiku uhrazení ceny, i když je možné, že se cesta neuskuteční z důvodů na straně zákazníka?“
- 19 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 10. července 2014 byly věci C-250/14 a C-289/14 spojeny pro účely písemné i ústní části řízení, jakož i pro účely rozsudku.

K předběžným otázkám

K první otázce položené ve věci C-250/14 a ke druhé otázce položené ve věci C-289/14

- 20 Podstatou první otázky předkládajícího soudu ve věci C-250/14 a druhé otázky ve věci C-289/14 je, zda čl. 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že vystavení letenky leteckou společností podléhá DPH, jestliže tyto letenky cestující nevyužili a nemohou dosáhnout vrácení jejich ceny.
- 21 Je třeba připomenout, že čl. 2 bod 1 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice stanoví, že „předmětem daně z přidané hodnoty je dodání zboží nebo poskytování služeb za protiplnění uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková“.
- 22 Podle ustálené judikatury platí, že poskytování služeb je uskutečněné „za protiplnění“ ve smyslu tohoto ustanovení jen tehdy, pokud mezi poskytovatelem a příjemcem existuje právní vztah, v rámci něhož jsou vzájemně poskytnuta plnění, přičemž odměna obdržená poskytovatelem představuje skutečnou protihodnotu služby poskytnuté příjemci (rozsudek Tolsma, C-16/93, EU:C:1994:80, bod 14).

- 23 Tak tomu je, pokud existuje přímá souvislost mezi poskytnutou službou a přijatým protiplněním a pokud zaplacené částky představují skutečnou protihodnotu za individualizovatelnou službu poskytnutou v rámci právního vztahu (rozsudek *Société thermale d'Eugénie-les-Bains*, C-277/05, EU:C:2007:440, bod 19 a citovaná judikatura).
- 24 Kromě toho z čl. 10 odst. 2 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice vyplývá, že plnění podléhající dani upravené v čl. 2 odst. 1 těchto směrnic se uskuteční až poskytnutím služby.
- 25 Z těchto skutečností vyplývá, že takové poskytování služby, jako je letecká přeprava cestujících, podléhá DPH, jestliže částka, kterou cestující zaplatí letecké společnosti v rámci právního vztahu materializovaného smlouvou o přepravě, přímo souvisí s individualizovatelnou službou, za kterou je odměnou, a pokud je uvedená služba poskytnuta.
- 26 Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že službami, jejichž poskytování odpovídá plnění závazků vyplývajících ze smlouvy o letecké přepravě osob, jsou registrace, jakož i nástup cestujících a jejich přijetí na palubě letadla v místě odletu sjednaném v příslušné smlouvě o přepravě, odlet letadla ve stanovenou hodinu, přeprava cestujících a jejich zavazadel z místa odletu do místa přiletu, zaopatření cestujících během letu a nakonec jejich bezpečný výstup v místě přistání a v hodinu sjednanou v této smlouvě (viz rozsudek *Rehder*, C-204/08, EU:C:2009:439, bod 40).
- 27 Uskutečnění těchto plnění je však možné jen za podmínky, že cestující letecké společnosti se ve stanovený den dostaví na stanovené místo nástupu, přičemž uvedená společnost mu vyhrazuje právo využít tohoto plnění až do hodiny nástupu za okolností podrobně upravených ve smlouvě o přepravě uzavřené při koupi letenky.
- 28 Protihodnotou ceny uhrazené při koupi letenky je tudíž právo – které z toho vyplývá pro cestujícího – mít prospěch ze splnění závazků vyplývajících ze smlouvy o přepravě bez ohledu na to, zda cestující využije tohoto práva, takže letecká společnost uskuteční plnění, jakmile umožní cestujícímu, aby využil tato plnění.
- 29 Žalobkyně v původním řízení proto nemohou tvrdit, že cena uhrazená cestujícím, jenž se nedostavil k odletu, kterou si ponechala společnost, je smluvní náhradou škody, jež nepodléhá DPH, jelikož jejím účelem je nahradit újmu, která vznikla společnosti.
- 30 Zprv takový výklad by totiž změnil povahu protiplnění uhrazeného cestujícím, které by se stalo smluvní náhradou škody, pokud by cestující nevyužil individualizovatelné služby, kterou mu nabídla letecká společnost.
- 31 Pojem „poskytování služeb“ ve smyslu šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být přitom s ohledem na svou objektivní povahu vykládán nezávisle na účelu a výsledcích dotýčných plnění, aniž má daňová správa povinnost provést šetření za účelem zjištění úmyslu osoby povinné k dani (viz rozsudek *Newey*, C-653/11, EU:C:2013:409, bod 41 a citovaná judikatura).
- 32 Zadruhé taková změna kvalifikace ceny uhrazené cestujícím za letenku podle toho, zda se cestující dostaví k nástupu na palubu, či nikoli, by vedla k rozdílu mezi částkou náhrady škody, o níž letecká společnost tvrdí, že vznikla z důvodu nedostavení se cestujícího k nástupu, a částkou uhrazenou při koupi letenky. V případě, že se cestující dostaví k nástupu na palubu, odpovídá tedy částka plnění ceně letenky bez DPH, zatímco částka náhrady škody tvrzené žalobkyněmi v původním řízení by odpovídala této ceně zvýšené o částku DPH, která by musela být odvedena. Neexistuje však žádná skutečnost, která by odůvodňovala, aby částka náhrady škody byla vyšší než cena uhrazená cestujícím.
- 33 Zatřetí žalobkyně v původním řízení se nemohou opírat ani o judikaturu Soudního dvora týkající se neuplatnění DPH na částky uhrazené jako záloha. Ve věcech v původních řízeních odpovídá totiž cena uhrazená cestujícím, který se nedostavil k odletu, celé ceně, jež má být uhrazena. Kromě toho platí, že

jakmile cestující uhradil cenu letenky a letecká společnost potvrdila, že je pro něj rezervováno místo, je prodej závazný a definitivní. Je třeba navíc poznamenat, že letecké společnosti si vyhrazují právo znovu prodat nevyužitou službu jinému cestujícímu, aniž by byly povinny vrátit cenu původnímu cestujícímu. Z toho vyplývá, že poskytnutí náhrady by bylo neodůvodněné, jelikož neexistuje škoda.

- 34 Je tedy třeba konstatovat, že částka, kterou si letecké společnosti ponechávají, nemá nahradit škodu, která jim vznikla z důvodu, že se cestující nedostavil k odletu, nýbrž je odměnou, a to i tehdy, pokud cestující nevyužil přepravy.
- 35 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na první otázku ve věci C-250/14 a na druhou otázku ve věci C-289/14 odpovědět, že čl. 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že vystavení letenek leteckými společnostmi podléhá DPH, jestliže cestující nevyužili vystavené letenky a nemohou dosáhnout vrácení jejich ceny.

Ke druhé otázce položené ve věci C-250/14 a třetí otázce položené ve věci C-289/14

- 36 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu položené ve věci C-250/14 a třetí otázky položené ve věci C-289/14 je, zda čl. 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že povinnost odvést DPH, která byla zaplacená při koupi letenky cestujícím, který ji nevyužil, vzniká v okamžiku, kdy letecká společnost nebo jejím jménem třetí osoba přijme platbu ceny letenky.
- 37 Je třeba připomenout, že čl. 10 odst. 2 první pododstavec šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice stanoví, že zdanitelné plnění se uskuteční a daňová povinnost k DPH vzniká dodáním zboží nebo poskytnutím služby.
- 38 Avšak zaprvé článek 10 odst. 2 druhý pododstavec šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice upravuje výjimku z tohoto pravidla v případě, že zálohová platba je provedena ještě před poskytnutím služby. V tomto případě vzniká daňová povinnost z přijaté částky převzetím platby (v tomto smyslu viz rozsudek Orfey Balgaria, C-549/11, EU:C:2012:832, bod 27 a usnesení Sani treyd, C-153/12, EU:C:2013:201, bod 24).
- 39 Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že ke vzniku povinnosti k DPH, aniž by došlo k plnění, je třeba a postačuje, aby již byly známy veškeré relevantní znaky uskutečnění zdanitelného plnění, tj. budoucího plnění, aby tedy v okamžiku platby zálohy byly zboží či služby přesně vymezeny (viz rozsudek Orfey Balgaria, C-549/11, EU:C:2012:832, body 28 a 39, jakož i usnesení Sani treyd, C-153/12, EU:C:2013:201, body 25 a 33).
- 40 Je třeba konstatovat, že ve věcech v původních řízeních mohou být podmínky pro použití čl. 10 odst. 2 druhého pododstavce šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice splněny, pokud jsou veškeré relevantní znaky budoucí přepravní služby známy a přesně vymezeny v okamžiku koupě letenky.
- 41 Skutečnost, že se jedná o uhrazení celé ceny, a nikoli její části, nemůže zpochybnit takový výklad (v tomto smyslu viz rozsudky Orfey Balgaria, C-549/11, EU:C:2012:832, bod 37; Efir, C-19/12, EU:C:2013:148, bod 39, jakož i usnesení Sani treyd, C-153/12, EU:C:2013:201, bod 32).
- 42 Zadruhé je třeba připomenout – jak vyplývá z bodů 27 a následujících tohoto rozsudku – že v případě cestujícího, který se nedostavil k odletu, splní letecká společnost prodávající letenku své smluvní povinnosti, jakmile umožní cestujícímu, aby využil svých práv na plnění stanovených ve smlouvě o přepravě.

43 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na druhou otázku ve věci C-250/14 a na třetí otázku ve věci C-289/14 odpovědět, že čl. 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 první a druhý pododstavec šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že povinnost k DPH odvedené při koupi letenky cestujícím, který ji nevyužil, vzniká v okamžiku přijetí platby za cenu letenky, ať již samotnou leteckou společností, třetí osobou jednajícím jejím jménem a na její účet nebo třetí osobou jednajícím vlastním jménem, avšak na účet letecké společnosti.

K první otázce ve věci C-289/14

44 Podstatou první otázky předkládajícího soudu ve věci C-289/14 je, zda čl. 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že v případě, že třetí osoba prodává letenky letecké společnosti na její účet v rámci smlouvy o franšíze a hradí jí za vystavené a propadlé letenky paušální částku vypočítanou jako procentní podíl ročního obrátu realizovaného na odpovídajících leteckých linkách, je uvedená paušální částka zdanitelná jakožto protiplnění za uvedené letenky.

45 Je třeba konstatovat, že podle čl. 21 odst. 1 písm. a) šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice je dlužníkem DPH z ceny prodané letenky letecká společnost, která poskytuje přepravní službu.

46 Jak vyplývá z odpovědi dané na předchozí otázky, je cena letenky uhrazená cestujícím protiplněním za přepravní službu nabídnutou leteckou společností a z tohoto důvodu podléhá DPH. Povinnost k této dani kromě toho vzniká přijetím ceny za letenku, a to i tehdy, když se cestující nezúčastní letu.

47 Pokud má předkládající soud za to, že Air France-KLM jednala jménem a na účet Brit Air při prodeji letenek, je na společnosti Brit Air, aby odvedla DPH z letenek. Má-li naproti tomu za to, že Air France-KLM jednala vlastním jménem, avšak na účet společnosti Brit Air, jedno plnění následovalo druhé, což však nemá žádný vliv na konečnou výši DPH, neboť částky jsou totožné, přičemž každá ze společností musí podat vlastní daňové přiznání zahrnující vybranou a odvedenou DPH.

48 Co se týče paušální částky, kterou společnost Air France-KLM uhradila společnosti Brit Air za prodané letenky, které propadly, je třeba nejdříve konstatovat – ačkoli společnost Brit Air tvrdí opak – že na částku, kterou společnost Brit Air obdržela od společnosti Air France-KLM, nemůže být nahlíženo jako na částku odpovídající náhradě uhrazené společností Air France-KLM za škodu vzniklou společností Brit Air.

49 V tomto ohledu je třeba připomenout, pokud jde o uvedené vystavené a nevyužité letenky, že letecké společnosti nevzniká žádná škoda, která by vyplývala ze skutečnosti, že cestující se nedostavil k odletu. Tento cestující uhradí cenu za přepravní službu v okamžiku koupě letenky. Brit Air uskutečnila plnění, ke kterému se zavázala, pouhou skutečností, že cestujícím umožnila mít prospěch ze splnění závazků vyplývajících ze smlouvy o letecké přepravě osob. Neexistence nároku na vrácení ceny letenky svědčí o tom, že letecká společnost nevznikla žádná škoda.

50 Z toho vyplývá, že cena letenky, kterou si ponechá společnost, nemá nahradit případnou škodu vzniklou společností z důvodu, že zákazník se nedostavil k odletu, nýbrž je odměnou za přepravní službu, kterou společnost nabízí zákazníkovi, a to i tehdy, pokud zákazník službu nevyužije.

51 Za těchto podmínek nemůže být paušální částka, kterou společnost Air France-KLM hradila společnosti Brit Air za prodané letenky, jež propadly, a která byla stanovena jako procentní podíl ročního obrátu realizovaného na odpovídajících leteckých linkách, považována za částku, kterou si strany stanovily pro účely náhrady škody vzniklé společnosti Brit Air. Naopak tato částka, kterou si strany smluvně stanovily, odpovídá patrně hodnotě, kterou obě dotčené společnosti přisoudily letenkám vystaveným za účelem poskytnutí přepravní služby, kterou kupující nevyužili. Paušální částka, kterou společnost Air France-KLM uhradila společnosti Brit Air, je tedy odměnou, kterou

posledně uvedená společnost obdržela za letenky, které byly vystaveny společností Air France-KLM na její účet, avšak kupující je nevyužili. Existuje tedy přímá souvislost mezi poskytnutím služby a odměnou za ni obdrženou.

- 52 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na první otázku položenou ve věci C-289/14 odpovědět tak, že čl. 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice a pozměněné šesté směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že v případě, že třetí osoba prodává letenky letecké společnosti na její účet v rámci smlouvy o franšíze a za vystavené a propadlé letenky jí hradí paušální částku vypočítanou jako procentní podíl ročního obrátu realizovaného na odpovídajících leteckých linkách, je tato částka zdanitelná jakožto protiplnění za uvedené letenky.

K nákladům řízení

- 53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporům probíhajícím před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obrátu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně, ve znění směrnice Rady 1999/59/ES ze dne 17. června 1999, poté směrnice Rady 2001/115/ES ze dne 20. prosince 2001, musí být vykládány v tom smyslu, že vystavení letenek leteckými společnostmi podléhá dani z přidané hodnoty, jestliže cestující nevyužili vystavené letenky a nemohou dosáhnout vrácení jejich ceny.
- 2) Článek 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 první a druhý pododstavec šesté směrnice 77/388, ve znění směrnice 1999/59, poté směrnice 2001/115, musí být vykládány v tom smyslu, že povinnost odvést daň z přidané hodnoty, která byla zaplácena při koupi letenky cestujícím, který ji nevyužil, vzniká v okamžiku přijetí platby za cenu letenky, ať již samotnou leteckou společností, třetí osobou jednající jejím jménem a na její účet nebo třetí osobou jednající vlastním jménem, avšak na účet letecké společnosti.
- 3) Článek 2 bod 1 a čl. 10 odst. 2 šesté směrnice 77/388, ve znění směrnice 1999/59, poté směrnice 2001/115, musí být vykládány v tom smyslu, že v případě, že třetí osoba prodává letenky letecké společnosti na její účet v rámci smlouvy o franšíze a za vystavené a propadlé letenky jí hradí paušální částku vypočítanou jako procentní podíl ročního obrátu realizovaného na odpovídajících leteckých linkách, je tato částka zdanitelná jakožto protiplnění za uvedené letenky.

Podpisy.